

Onderwerp Eemshaven in locatieonderzoek van ministerie KGG voor nieuwe kerncentrale(s)

Dossiernummer	K27083
Documentnummer	2024-155640
Datum GS	16 december 2024
Behandelaar	Adema, Emiel
Telefoonnummer	06 - 520 85 196

Geachte Statenleden,

Aanleiding

Al enige tijd terug is het Rijk gestart met een procedure om locaties voor twee nieuwe kerncentrales te vinden. Met het aantreden van het nieuwe kabinet is de ambitie verhoogd van twee naar vier nieuwe kerncentrales. In de Rijksprocedure om locaties voor vier nieuw te bouwen kerncentrales aan te wijzen, is KGG voornemens ook de Eemshaven als mogelijke locatie voor een nieuwe kerncentrale te beschouwen. Dit is te lezen in een brief die de minister op 22 november jl aan de tweede kamer heeft gestuurd [bijlage 1].

Op 5 juni 2024 hebben uw Staten de motie "Geen kerncentrale in de provincie Groningen" aangenomen. Deze motie draagt ons college op de bouw van een kerncentrale in de provincie Groningen uit te sluiten. In het kader van deze opdracht informeren wij u over het voornemen van de minister en de wijze waarop wij hierop willen reageren.

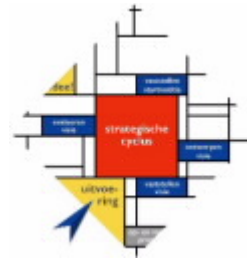
Rol PS

Het beleid van de provincie Groningen staat de vestiging van een kerncentrale in Groningen niet toe. De kerncentrales zijn onderdeel van de energie-infrastructuur van nationaal belang. Dit betekent dat het Rijk bevoegd gezag is.

Voor het Rijksproject om te komen tot locaties voor de nieuwbouw van vier nieuwe kerncentrales is de Omgevingswet, die op 1 januari 2024 in werking is getreden, van toepassing. Voor dit project wordt de projectprocedure doorlopen.

Wij informeren u omdat deze ontwikkeling ingaat tegen een door uw Staten aangenomen motie en het huidige beleid van de provincie Groningen.

Op dit moment wordt door het Rijk gewerkt aan het opstellen van een concept van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). U kunt u reageren op de concept NRD. De reacties worden betrokken bij vaststelling van de definitieve NRD.

Nadere toelichting

Standpunt Groningen: geen kerncentrale

De provincie Groningen sluit al heel lang de bouw van een kerncentrale in Groningen uit. Dit standpunt is onlangs door uw Staten (her)bevestigd [bijlage 2]. Deze motie draagt ons college op de bouw van een kerncentrale in de provincie Groningen uit te sluiten.

Brief minister KGG: Eemshaven in beeld

In de Rijksprocedure om locaties voor vier nieuw te bouwen kerncentrales aan te wijzen, is KGG voornemens ook de Eemshaven als mogelijke locatie voor een nieuwe kerncentrale te beschouwen. Dit is te lezen in een brief die de minister op 22 november jl aan de tweede kamer heeft gestuurd [bijlage 1].

Waarborglocatie Eemshaven door Rijk geschrapt

De Eemshaven is sinds 1985 in beeld als een zogenaamde waarborglocatie. In de loop der jaren zijn verschillende locaties afgefallen. In 2009 kwam de Structuurvisie Electriciteitsvoorziening III (SEVIII) uit. Daarin bleef de Eemshaven, samen met Borssele en de Maasvlakte, staan als waarborglocatie.

Een waarborglocatie is geen ruimtelijke reservering voor een kerncentrale, het is slechts de aanwijzing dat er in een bepaald gebied geen ontwikkelingen gepland zouden mogen worden die de bouw van een kerncentrale ernstig belemmeren of onmogelijk maken.

Via moties in de tweede kamer is in 2021 opgeroepen de waarborglocatie Eemshaven uit de SEV III te schrappen. Dit heeft er toe geleid dat in maart 2024 in het Programma Energie Hoofdstructuur (PEH) de waarborg locatie Eemshaven daadwerkelijk is geschrapt. (Het PEH is de opvolger van de SEVIII.) Het PEH is een instrument onder de Omgevingswet en is op die manier een bindend ruimtelijk kader voor het Rijk.

Rijk is projectprocedure gestart

EZK is begin dit jaar een projectprocedure gestart voor het zoeken van een locatie voor de bouw van vier nieuwe kerncentrales. Ze hebben daarbij aangegeven dat ze daarbij in ieder geval kijken naar de huidige waarborgingsgebieden Borssele/Vlissingen en Maasvlakte I. Na publicatie

van het voornemen, moet het Rijk nu in een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) aangeven wat er in de plan m.e.r. onderzocht gaat worden. Daar hoort ook bij dat alternatieve locaties in ogenschouw genomen moeten worden.

Reacties op voornemen: kijk ook naar Eemshaven

In de kennisgeving van het voornemen hebben is door het Rijk gesteld niet te kijken naar Eemshaven omdat dit in PEH niet langer als vestigings-/waarborglocatie is aangemerkt. Er zijn meer dan 1.300 reacties gekomen op het voornemen, met veel suggesties voor te onderzoeken gebieden, waaronder Eemshaven.

Selectie van locaties: beredeneerd aanmerken of uitsluiten

In de NRD moeten locaties beredeneerd aangemerkt of uitgesloten worden van milieu-effectenonderzoek/planMER. Het Rijk heeft alle suggesties langsgelopen om tot een selectie van gebieden en een selectie van locaties binnen die gebieden te komen. Er zal in ieder geval met de kennis van nu gekeken worden naar alle locaties die sinds de jaren '70 in beeld zijn geweest als vestigings/waarborgingsgebied. Hier maakt de Eemshaven onderdeel van uit.

Conclusie Rijk: Eemshaven moet beschouwd worden

Het Rijk trekt de conclusie dat ze ook naar het gebied Eemshaven zal moeten kijken en daarbinnen naar mogelijke locaties. Ze geven aan dat als ze dit niet doen, het projectbesluit zeer kwetsbaar zal zijn voor beroep. Dit aangezien ze in de plan m.e.r. procedure alle redelijkerwijs in beschouwing te nemen locaties moeten onderzoeken.

Tegenstrijdigheid in handelen Rijk

Uit de brief van de minister spreekt een inhoudelijke tegenstrijdigheid met het recent schrappen van de Eemshaven als waarborglocatie en het toch opnemen als te onderzoeken locatie in de NRD. Uit de brief blijkt niet hoe het kabinet zich hier politiek toe wil verhouden.

Onzekerheid intentie kabinet

Ook als de waarborglocatie geschrapt wordt, blijft er onzekerheid over de intentie van dit kabinet. Immers het Rijk kan ook zonder de waarborgstatus overgaan tot ruimtelijke inpassing van een kerncentrale.

Reactie College: sluit Eemshaven aan de voorkant uit

Wij hebben de minister een brief gestuurd met onze reactie [bijlage 3]. Daarin geven we aan de keuze van de minister om de Eemshaven in genoemd onderzoek te betrekken ongepast te vinden. We willen dat de minister de Eemshaven op voorhand expliciet uitsluit als locatie voor een nieuwe kerncentrale.

Snel in gesprek met de minister

In de brief aan de minister hebben we duidelijk het standpunt van de provincie Groningen weergegeven. Wij hebben de minister uitgenodigd om

met ons in gesprek te gaan. Dit gesprek gaat wat ons betreft ook over de bredere context van alle ontwikkelingen rond de Eemshaven.

Vervolg

Komende periode willen we in gesprek met het Rijk. Dit doen we vanuit de opdracht van uw Staten. We zullen uw Staten blijvend informeren over relevante ontwikkelingen op dit dossier.

Afsluitend

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Groningen, 16 december 2024

Hoogachtend

Gedeputeerde Staten van Groningen:

René Paas, voorzitter

Hans Schrikkema, secretaris

Bijlagen

Nr.	Titel	Documentnummer
1	Brief van de minister van KGG	2024-174762
2	Motie PS	2024-084301
3	Brief GS aan de minister van KGG	2024-173911